

ненка про „вічної памяти Гетьманщину“. І на початку XIX в., як видно з слів сердитого автора „Замѣчаній о Малороссіи“ було немало „неблагомыслящихъ и козацкимъ запорожскимъ духомъ на поенныхъ“ людей, що встоювали за нероздільність і автономність края. А хоч з сих „предразсужденій“ не виходило в політиці нічого важного, одначе для характеристики тодішньої громади вони дуже важні і ся місія Капниста з того погляду дуже цікава, що можна лише подякувати польському ученому за ту находку і побажати, щоб як скорше побачили світ ті документи. Заразом звертаємо увагу людей, що мають можливість студіювати архивний матеріял з тих часів, аби звернули увагу свою на сей момент — р. 1791 (час взагалі дуже мало висліджений) і на ті круги, де тоді повертав ся Капнист, аби сей цікавий факт на ґрунті тогочасних відносин українських вяснити.

М. Грушевський.

„Слово о полку Игоревѣ“ в перекладі Йосифа Левіцького.

Не для поетичної ані для мовної вартости, а яко причиною до характеристики сего писателя друкуємо тут єго переклад двох перших розділів „Слова о полку Игоревѣ“, доконаний 1839 р. Переклад немудрий, мова мішана, хоч має декуди інтересні чистонародні звороти і форми. Обік впливів російських взірців віршових очевидний також декуди вплив Котляревського, піднесений вже д. Коцовським (Зоря 1886, стор. 416), нпр. у таких зворотах: „Редедю що зарізавав сьміло“, „Бували часто по дорогах“ і т. і. Рукопис сего перекладу, в двох списках писаних рукою Левіцького, находить ся в бібліотеці „Народного Дому“ у Львові. *І. Ф.*

Пѣснь о полку Игоревѣмъ сложенная при концѣ XII. вѣка (1202), написана стародавнимъ тогдашнимъ Русскимъ языкомъ, теперкажъ въ XIX. вѣцѣ (1839) на Галицко-Рускій языкъ переведена стихами.

Не было бы краснó почати
 Старыми, брата, разъ словы,
 Всѣ трудны повѣсти сказати
 О полку Игоря святы?
 Початижъ тую пѣснь якъ было,
 Як дѣяло ся на той часъ,
 А не якъ Бояну ся снило. —
 Бо Боянъ еели взялся разъ

Кому пречудну пѣснь творити,
 Погнался мыслевъ межъ лѣсы,
 Орломъ пѣдъ облакъ му взлетѣти,
 А сѣрымъ волкомъ по земли.
 Якъ стямимъ си минувши лѣта,
 (Якъ рыцарь край воевалъ)
 Коли сварнїи бывали, чваль,
 Тогда соколѡвъ десять зъ свѣта
 На стадо лебедѣи пускаль:
 Котрому ся сѣимати вдало
 Насампередну зъ лебедѣи,
 Тому незмѣнно тожъ пристало
 Спѣвати пѣснь свою якъ стѣи.
 Старому Ярославу-сѣ пѣло,
 Мстиславу Храброму потомъ,
 Редедю що зарѣзалъ смѣло
 Передъ Касожскимъ то полкомъ,
 И красному Святславъ Роману.
 Но братья! Бѣянъ не пускаль
 Соколѡвъ десять, мимо стану
 На стадо лебедѣи не гналъ.
 Свои же вѣщи пальци сручнѣ
 До струнъ живѣйшихъ прикладал,
 Котрыми Князямъ славу стучнѣ
 На голосъ, тоны выправаль.
 Почнѣмъ росказъ ѡтъ Владимира
 Старого, дажъ до Игоря,
 Що оумомъ взнѣсъ ся Богатыра,
 А сердце вправиль до огня;
 Наполненъ духомъ кравой славы,
 Провадиль полкѡвъ храбрыхъ честь
 Во половецкія державы
 За землю русскую во мѣсть.

ГЛАВА II.

Тогда на солнце Игорь ясне
 Позрѣлъ и видѣлъ густъ туманъ,
 Котрымъ то воинство нещасне
 Прикрыте было и весь станъ.
 Рече же Игорь ко дружинѣ:

Дружино, братіе мой!
Не лѣпшежъ быти всѣмъ намъ нынѣ
Порубанымъ, якъ въ плѣнъ ити?
Сѣдайможъ вразъ на борзи кони,
Позрѣти на нашъ синій Донъ!
Захгѣлось князю вое въ погони
До донскихъ перейти сторонъ
Затмила думка о томъ очи,
Же неба видѣти не мѡгъ;
Сказаль: Менѣ ся коньче хоче
На поляхъ половецкихъ вмигъ
Копьѣ сломати вразъ съ тобою,
Храбрѣйша, славнѣйшая Русь!
Самъ наложу тамъ головою,
Иль шлемомъ зъ Дону водъ нашіюсъ.
О Бѡяне! нашъ соловѣю
Старыхъ, минувшихъ южъ часѡвъ,
Абы ты тую намъ надѣю,
Той полкъ славнѣйше самъ воспѣлъ
Скачá якъ соловѣй въ дни маја (sic!)
По древу мысленнѡмъ въ конецъ,
Пѡдъ облакъ ты оумомъ лѣтая,
Вѣкамъ свивáль бысь славнѣ вѣнецъ,
Бѣгаја (sic!) за троповъ Трояна
Полями до высокихъ горъ.
Тобѣ тогѡ то внуку Пана
Спѣвати Игорю той хоръ!
Сокѡлы вѣхрѣ не рвалъ до сгону
По надъ широкія поля;
Кавки же стадами ко Дону
Бѣжатъ повѣтромъ безъ числа.
Тобѣ то Бѡянъ вѣщій было
Воспѣти, внуче Велесовъ!
Вотъ Кіевъ, славовъ зазвонило,
А кони ржутъ ю за Суловъ:
Трублѣтъ всѣ трубы Новгородá,
Въ Путивлѣ знаменá въ походъ,
Ждетъ Игорь брата Всеволода.
Рече му Буй Туръ Всеволодъ:
Ты Игорю, единый брате,
Одинъ свѣтъ свѣтлый ты менѣ,

Святславичи мы оба, знати!
Сѣдлай же кон'и борзы,
Готови въ Курску на передѣ
Осѣдланны ждуть мой,
Куряне свѣдомыи кѣмѣтъ
Пѣдѣ трубами повѣти всѣ,
Колысанны во шелѣмахъ,
Воскормленны кѣнцемъ копья,
Бували часто по дорогахъ,
Имъ знана вывозѣвъ стопѣ,
Ихъ луки туго напряженны,
Открыты тулы смертныхъ стрѣлъ
И шabl'и чисто выостренны,
Якъ волкъ въ дугахъ всякъ скаче смѣлъ,
Собѣ ко чести приученны,
Но славовѣ кобѣ самъ князь гремѣлъ.
